

Girne'deki Panelde Güney Kıbrıs'taki Seçimler ve Doğu Akdeniz Politikaları Konuşuldu

REC

“

PANEL

2023 Güney Kıbrıs Rum Kesimi Başkanlık Seçimleri: Kıbrıs Sorununun Geleceği & Doğu Akdeniz'de Güvenlik”

PROF. DR. AHMET SÖZEN

MODERATOR & KONUŞMACI

YouTube

youtube.com/c/EUROPolitikaNews

SUBSCRIBE

EUROPolitika

“ ...Güney Kıbrıs ve Türkiye'deki seçimlerden sonra Batılı diplomatlar Doğu Akdeniz'de devreye girmeye hazırlanıyorlar... ”

Doğu Akdeniz Üniversitesi Kıbrıs Politikalar Merkezi, Euro Politika Dergisi ve Doğu Akdeniz Politika Derneği'nin iş birliği ile Merit International Hotels ana sponsorluğunda 21 Ocak 2023 Cumartesi günü Girne'de gerçekleştirilen “2023 Güney Kıbrıs Rum Kesimi Başkanlık Seçimleri” panelinde Doğu Akdeniz Üniversitesi Kıbrıs Politikalar Merkezi Başkanı Prof. Dr. Ahmet Sözen, KKTC Eski Ekonomi ve Enerji Bakanı Özdil Nami, Emekli Büyükelçi Daryal Batıbay ve Diyalog Medya Grubu Genel Yayın Yönetmeni Gazeteci Reşat Akar ile Gazeteci Nikolaos Stelya konuşmacı olarak katıldı. Güney Kıbrıs Başkanlık seçimleri

bağlamında Kıbrıs sorununun geleceği ve Doğu Akdeniz güvenliğinin de irdelendiği panelde, Kıbrıs Rum Kesimi'nin giderek iki toplumlu ve iki bölge federal çözüm modelinden uzaklaştığı ve mevcut statükonun devamına yönelik politikalar sürdürdüğüne dikkat edildi. Panelistler 14 adayın yarıştığı Güney Kıbrıs Başkanlık seçimlerinde Eski Dışişleri Bakanı Nikos Hristodulidis'in favori gözüktüğüne, en yakın rakiplerinin ise Andreas Mavroyannis ile Averof Neofitu olduğunu ifade etti. Adayların geçmiş söylem ve politikalarına bakıldığında Güney Kıbrıs başkanlık seçimleri sonrasında Kıbrıs sorununun çözümüne yöne-

lik yeni politikalar beklenmediğini belirten panelistler, ancak yaklaşan Türkiye seçimleri ve Rusya-Ukrayna savaşı sonrası yaşanan bölgesel gelişmelerin Doğu Akdeniz'de enerji iş birliği ve Kıbrıs'ta mevcut statükonun değişmesi için baskı yaratabileceğine yönelik beklentilerini dile getirdi.

Panelin moderatörlüğünü yapan Prof. Dr. Sözen, aynı zamanda açılış konuşması da yaptı. Türkiye'nin iki devletli çözüm dediğimiz politikaya dönüşünde Rum tarafının uzlaşmaz tutumunun etkili olduğunu vurgulayan Sözen, küresel bağlamda popülizm, küresel ısınma ve

mülteci akımları gibi birbirini tetikleyen konuların küresel, bölgesel ve yerel etkilerini anlattı. Sözen küresel bağlamda demokratik ülke sayısındaki gerilemelere dikkat çekerken, alternatif enerji kaynağı olarak öne çıkan yenilenebilir enerji kaynaklarının Güney Kıbrıs ve Türkiye seçimleri sonrasında, Doğu Akdeniz'de enerji iş birliğini ve Kıbrıs meselesini öne çıkaracağını ifade etti. Sözen, özellikle birbiri ile savaş halinde olan ve teması olmayan Lübnan ve İsrail arasında ABD'nin katkılarıyla sağlanan deniz yetki alanlarını sınırlandırma antlaşmasının, Kıbrıs ve Doğu Akdeniz için bir model olabileceğine dikkat çekti.

Gerçekleştirilen panel gibi toplantıların turizm sektörü çalışanlarının bilgilendirilmesi ve KKTC'nin tanıtımında kullanılması için büyük önem taşıdığını belirterek konuşmasına başlayan Akar ise Kuzey Kıbrıs'ta uygulanan tanıtım, enerji ve ekonomi politikalarının yetersiz olduğuna dikkat çekti. Akar, Kıbrıs Rum yönetiminin insanların mutluluğu ve geleceğini güvenceye almak için politikalar gerçekleştirmekte olduğunu, ancak Kıbrıs Türk tarafında böyle bir anlayışın görülmediğini belirtti. Altyapı sorunlarının ve geleceğe yönelik enerji politikalarının bulunmamasının Kuzey Kıbrıs'a yönelik yabancı yatırımın gelmesini engellediğini vurgulayan Akar, Türkiye ile birlikte hareket edilerek bu gibi sorunların çözümü için politikalar geliştirilmesinin aciliyetine işaret etti.

Emekli büyükelçi Batıbay ise Kıbrıs sorununun siyasi bir çözüme ulaşarak, adanın yeniden birleşmesinin ihtimalinin oldukça zayıf olduğunu, ancak mevcut statükonun devamının Kıbrıs Türk tarafının aleyhine bir durum olduğunu, bir tarafta uluslararası alanda tanınmış Avrupa Birliği üyesi olan adanın bir bölümü bulunduğunu, diğer yanda ise uluslararası tanınmamış izolasyonlar altında bir Kuzey Kıbrıs bulunduğunu ve bunu çözüm yoluyla değiştirmek yolunda imkânların tıkanmış gözüktüğünü ifade etti. Statükonun devamını öngören bir tutumu neden benimsediğimizi anlayamadığını belirten Batıbay, Rum tarafının federasyon istemediğini Türk tarafının federasyonu zorlayarak ortaya koyabileceğini belirtti. Batıbay,

bunun da Kıbrıs Rum kesimi ve Türkiye'deki seçimler sonrasında federasyon hedefine müzakere ile olumlu sonuçlanmazsa izolasyonların kaldırılmasını ön koşul olarak benimsendiği birkaç haftalık yoğunlaştırılmış diplomasi ile gerçekleşebileceğini belirtti.

Rusya savaşından sonra bölgedeki istikrarsızlığı aşmak için güçlü ve istikrarlı bir Türkiye'ye ihtiyaç duyulduğunu, bu noktada ilişkileri etkileyen önemli konulardan bir tanesinin Kıbrıs olduğunu yönünde değerlendirmelerde bulundu. Müzakerelerin içeriğine değil süreç kur-

Statükonun nasıl değiştirilebileceği konusunda yorumlarda bulunan Enerji ve Ekonomi Eski Bakanı Nami ise önemli olanın iki tarafını seçmenin çoğunluğunun kabul edebileceği demokratik ve uzlaşılı yoluyla benimseyeceğimiz bir çözüm bulunması olduğunu belirtti. Nami, Türkiye'deki seçim süreci tamamlandıktan sonra temel konunun büyük ihtimalle ekonomi konusu olacağını ve Türkiye'nin mutlaka başta ABD ve AB olmak üzere tüm ortaklarıyla tekrar ilişkileri geliştirmeye başlayacağını, özellikle

gusuna odaklanılarak Kıbrıs konusunun federasyon veya iki devlet temelinde bitirilmesi gerektiğine ve Türkiye'nin bölgedeki istikrarsızlık nedeniyle ihtiyaç duyulan gücünün bu konuda büyük yardımcı olacağına inandığını belirtti.

Gazeteci Stelya ise konuşmasına 10 yıl önce yaşanan Kıbrıs tarihinde eşi benzeri olmayan büyük bir enerji ve finans krizine değinerek başladı. Stelya, o zamanlardan itibaren 2004 Annan planına destek sunan tek siyasi lideri olan Nikos Anastasiadis'in Kıbrıs'ın son 10 yılına damgasını vurmak-

siyasal çizgisinin, federal bir çözümün gerçekleşmediği bir dönemde Kıbrıs Rum tarafındaki siyasi gelişmelerin ön planında olmaya devam edeceğini ifade etti. Batılı diplomatlar ile olan konuşmalarından aldığı izlenimlere değinen Stelya, Güney Kıbrıs ve Türkiye'deki seçimlerden sonra Batılı diplo-

la kalmadığını, liderliği döneminde sivrilen siyasilerin ve diplomatların bugünlerde Kıbrıs Cumhuriyeti'nin cumhurbaşkanlığı için yarışmakta olduğuna değindi. Stelya, ekonomik anlamda başarılar elde eden Anastasiadis'in liberal açılımlarla dizginlemiş

matların Doğu Akdeniz'de devreye girmeye hazırlandıklarını iddia etti.

**Panelin video kaydını YouTube kanalımızdan izleyebilirsiniz.*

Bülteni Hazırlayan:

Dr. Devrim ŞAHİN | EURO Politika Editörü & Kıbrıs Politikalar Merkezi
Araştırmacı